

KMETIJSTVO

AKCIJSKI PROGRAM POSPEŠEVANJA KMETIJSTVA IN SKLADI V OKRAJU BRČKO

Okraj Brčko je izrazito kmetijski okraj. Prav zato so sredstva vseh skladov v okraju posredno ali neposredno usmerjena v razvoj kmetijstva in predelave kmetijskih pridelkov, pri čemer so izključeni samo skladi s strogo določenim namenom (stanovanjski sklad, cestni sklad).

Vsi investicijski plani in programi okraja se opirajo na akcijski program pospeševanja kmetijske proizvodnje, ki je bil izdelan s pomočjo skupne strokovnjakov.

V okraju mislijo — in od tega tudi izhajajo — da imajo pri vseh investicijskih programih za naslednje razdobje najpomembnejše mesto velike melioracije ob Savi in zmožljivosti za predelovanje sadja, vrtnin in tobaka.

Nujnost melioracij je dokazalo tudi letošnje leto: velika področja ob Savi so bila poplavljenjena in setev uničena. Vsekakor so melioracije tukaj velik podvig, ki zahteva časa in sredstev. Letošnje investicije se nanašajo samo na naslednje projekte.

Okrajna sredstva, ki so namenjena neposredno za kmetijstvo, znašajo po proračunu okrog 139 milijonov dinarjev in so razporejena tako:

- 25 milijonov za obveznosti do splošnega investicijskega sklada, do participacij in garancij,

- 14,5 milijona za opremo ekonomije Kmetijske šole v Bijeljini in veterinarske postaje v Bosanskem Samcu,

- 7.357.000 za napredek odkupa in predelave tobaka in predelave drugih kmetijskih pridelkov,

- 3 milijone za drobne lokalne melioracije,

- 6 milijonov za nakup mehanizacije. Iz te vsote bodo predvsem omogočili nakup manjših strojev, ki jih ni mogoče kupiti iz splošnega investicijskega sklada,

- 3 milijone za plemensko živino,

- 2 milijona za sadovnjake in vinograde (sadno drevje je letos precej trpelo zaradi mraza).

Ostanek nad 75 milijonov dinarjev bo šel večidel za obveznosti, deleže in jamstva organizacijam, ki bodo zahtevale kredit iz splošnega investicijskega sklada.

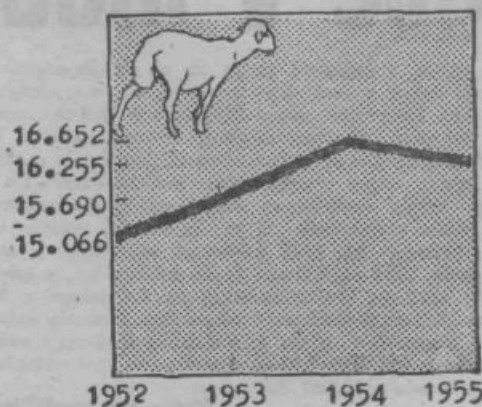
Izmed investicij, ki jih nameravajo naložiti v predelavo kmetijskih pridelkov, naj bi bile najpomembnejše investicije v naprave za fermentiranje tobaka in v večjo zmožljivost za predelavo vrtnin (predvsem paradiznika) pri Bijeljini. Potrebo po zgraditvi fermentacijskih komor za tobak razlagajo s tem, ker stane prevoz tobaka na fermentacijo v Čapljino zelo veliko, razen tega pa Čapljina ni sposobna vedno prevzeti ves razpoložljivi tobak. Kar se tiče predelave vrtnin pri Bijeljini, je znano, da na tem področju vrtnine pogosto propadejo, ker jih ni mogoče niti predelati niti daleč prepeljati zaradi slabih prometnih zvez (zgodilo se je na primer, da niso mogli prdati zelja niti po ceni 1 dinar za kg). Teh investicij ne bodo opravljal izključno iz okrajnih skladov, temveč bodo iskali tudi posojilo.

Za sedaj ni nikake pobude za zgraditev manjših obratov za predelavo kmetijskih pridelkov na najožjem področju zadruge ali občine. V Okrajni zadrugi

zvezi mislijo, da bi razen drugega tudi to lahko bilo področje dejavnosti bodočih poslovnih zvez.

Eno izmed resnih težav za realizacijo skladov ljudskih odborov občin predstavlja dejstvo, da ti večinoma s temi skladi ne morejo razpolagati, ker realizacija njihovih proračunskih dohodkov sedaj ni zadovoljiva. Podobno je tudi s sredstvi zadrug, ki so zamrznila v raznih kreditih, predujmih in drugih terjatvah. M.

PROIZVODNJA VOLNE

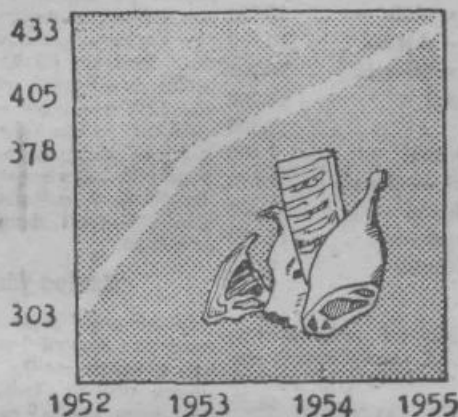

Od leta 1952 do 1955 je bila povečana proizvodnja volne od 15.066 t na 16.255 t. To povečanje ni rezultat večjega donosa volne na ovco, temveč povečanja števila ovac. Donos volne na ovco se je v zadnjih treh letih v primeri z l. 1952 celo nekoliko zmanjšal, kar je razvidno iz naslednje tabele:

Leto	kg volne na ovco	skupno volne v tonah
1952	1,47	15,066
1953	1,40	15,690
1954	1,40	16,255
1955	1,40	16,255

Majhen donos volne na ovco dosežemo predvsem zato, ker prevladujejo v naši državi slabše vrste ovac s kratko dlako.

PROIZVODNJA MESA

Risba kaže proizvodnjo mesa, ki se je v času od l. 1952 do 1955 povečala od 303 na 433 tisoč ton. Po vrstah je bila proizvodnja mesa od leta 1952 do danes takale:

Leto	govedina	svinjina	drugo
1952	82	117	104
1953	91	167	120

Kakor je razvidno, se je najbolj povečala proizvodnja svinjine, nato govedine, medtem ko v proizvodnji ovčjega mesa in mesa perutnine ni bilo večjih sprememb.

Brez »Naše skupnosti« ne more biti kvalitetnega sodelovanja in odločanja v organih družbenega upravljanja.

O perspektivnem razvoju kmetijstva

Nadaljevanje s 3. strani

sestev, kmečkih obdelovalnih zadrug itd. Te socialistične organizacije so dolžne služiti vsemu kmetijstvu z velikimi mehaničnimi delovnimi sredstvi — torej tudi gospodarstvom individualnih proizvajalcev. Kaj to pomeni? To pomeni, da bodo morali individualni proizvajalci nujno uporabljati zadržno mehanizacijo za obdelavo svojih kmetijskih površin. To bo mnogo bolj rentabilno, kakor pa če bi redili svojo vprežno živino. To bo tudi bolj racionalno za nacionalno gospodarstvo, ker bomo tako varčevali z živinsko krmo. Čeprav ostane še naprej v osnovi lastnik svojega posestva, se individualni proizvajalec postopno združuje, ker mu je mnogo bolj racionalno, da obdeluje kmetijske površine na svojem posestvu s proizvodnimi sredstvi, ki so pod družbenim upravljanjem v zadrugah.

Iz vseh teh razlogov bo treba razumljivo s perspektivnim planom zagotoviti znatnejše naložbe v mehanizacijo kmetijskih del. Po neki analizi bi lahko naše kmetijstvo absorbiralo v naslednjih letih nad 30.000—40.000 traktorjev, kakor tudi ustrežajoče količine priključnih strojev. Ker teh količin ne bo mogla dati domača proizvodnja, bomo morali v naslednjem razdobju kupiti več traktorjev, kombajnov in drugih kmetijskih strojev iz uvoza.

Kmetijska posestva, kmečke obdelovalne zadruge, zadržne ekonomije kakor tudi kmetijske

zadruge še vedno niso dovolj izgrajene za sodobno kmetijsko proizvodnjo. Primanjkuje jim mehanizacije kakor tudi delno gradbenega prostora, posebno za spravo in čuvanje hrane, delavnice za dodelavo in predelavo, prometna sredstva in podobno. Nam je potrebno, da se ta gospodarstva čimprej usposobijo za uporabo znanstveno tehničnih dosežkov v kmetijstvu, ker bodo tako najhitreje prebrodila finančne težave, v katere pogosto padejo, hkrati pa bodo služila tudi za zgled prednosti velikega socialističnega gospodarstva pred drobno proizvodnjo v kmetijstvu.

Razumljivo je, da se vprašanje nadaljnega razvoja kmetijske proizvodnje v naših pogojih ne izčrpa z melioracijami in mehanizacijo kmetijskih del. Na povečanje kmetijske proizvodnje vplivajo še številni činitelji. Tu je predvsem živinoreja. Napredek živinoreje ni samo vir za povečanje mesa, mleka in drugih živinorejskih proizvodov, temveč hkrati predstavlja močno pobudo za povečanje donosov v kmetijstvu. Znano je namreč, kako velikega pomena je hlevski gnoj za napredek kmetijske proizvodnje. Zato bo nujno zagotoviti s perspektivnim planom znatne naložbe za povečanje živinskega sklada, z nakupom plemenskih živali, s povečanjem krmne baze, s posejanjem novih površin s krmnimi rastlinami in z zgraditvijo tovarn za živinsko krmo. Važna vloga pri povečanju živinorej-

ske proizvodnje bodo imele mlekarne, klavnice, hladilnice in druge tovarne ter delavnice za predelavo živinorejske proizvodnje.

Na povečanje kmetijske proizvodnje nedvomno vplivajo tudi kakovostno seme, gnoj, uvajanje raznih agrotehničnih ukrepov itd. Ti ukrepi so zelo tesno povezani z organizacijo službe za pospeševanje kmetijske proizvodnje (postaje za zaščito rastlin, veterinarske postaje, zavodi za pospeševanje kmetijske proizvodnje, drevesnice itd.).

Postavitev vse te službe za pospeševanje kmetijske proizvodnje na ekonomsko zdravo osnovo zahteva ne samo nove investicijske naložbe, temveč tudi postavitev teh organizacij na čimbolj poslovno bazo (v okviru poslovnih zvez), a pod neposrednim družbenim upravljanjem kmetijskih proizvajalcev.

Končno bo treba s perspektivnim planom regulirati zapored investicijskih naložb zaradi napredka kmetijske proizvodnje tako znotraj samega kmetijstva kakor tudi v industriji, transportu in drugih vejah gospodarstva. S pravilnim kombiniranjem večjih zveznih investicijskih naložb za rešitev osnovnih problemov v kmetijstvu z drobnimi investicijskimi naložbami po okrajih in občinah, iz okrajnih in občinskih skladov za pospeševanje kmetijske proizvodnje, bo mogoče doseči uspehe v kratkem roku. Tako bi bile naši industriji zagotovljene osnovne surovine (bombaž, volna, sladkorna pesa, oljnice itd.), državi pa bi bili zagotovljeni osnovni živilski proizvodi (kruh, meso, mleko itd.).